

ДНЕВНИКЪ

(стенографически)

на

III обикновено Народно Събрание.

(Втора сесия.)

V. ЗАСЪДАНИЕ, ПОНЕДЪЛНИКЪ 12 СЕПТЕМВРИЙ 1883 ГОД.

(Начало въ 2 часа послѣ пладнѣ, подѣ председателството на г-на Д. Грекова.)

Председателъ (звъни): Ще се чете списъка на депутатитѣ.

Секр. Шивачовъ (чете): Отъ 55 представители присъствуватъ 48, отсъствуватъ 7, а именно: М-ръ Начевичъ, Соболевъ, Митрополитъ Симеонъ, Тодоръ Ивановъ, Лазаръ Дуковъ, М-ръ Балабановъ, Илия Вълчевъ. (Послѣднитѣ 3 и М-ръ Начевичъ дойдоха подирѣ.)

Председателъ: Тѣй като болшинство на Н. Събрание присъствува, обявявамъ днешното засѣдание за открито. Ще се четжъ протоколитѣ на миналитѣ засѣдания.

Секр. Шивачовъ (чете протоколитѣ отъ III и IV-то засѣдания.)

Председателъ: Имате ли, г-да представители, да направите нѣкои забѣлѣжки върху прочетенитѣ протоколи? (Нѣма). Тѣй като нѣма забѣлѣжки върху четенитѣ протоколи, то на основание чл. 7 отъ вжтрѣш. правилникъ обявявамъ ги за окончателни. На дневенъ редъ имаме, както знаете, разгледванието на вжтрѣш. правилникъ на Н. Събрание. Моля г-на докладчика на комисията, да заповѣда да докладва.

Докл. Д-ръ Цачевъ: Г-да представители! Избраната отъ Васъ 3-членна комисия, за да преглѣда правилника за вжтрѣшния редъ на Н. Събрание, въ своитѣ двѣ засѣдания, като се води отъ правилника, които служеше за вжтрѣш. редъ на III-го обикновено Н. Събрание отворено на 10-ий Декемврий 1882 год., направи въ този правилникъ малки измѣнения, които ще подложа на Вашето усмотрѣние. Естествено е, че заглавието на правилника на сегашното

обикновено Н. Събрание казва: «Правилникъ за вжтрѣшния редъ на III обикновено, законодателно Н. Събрание, отворено на 4-ий Септемврий 1883 год.»

Председателъ: Какъ обичатъ г-да представителитѣ да стане разискванието, трѣба ли да се чете членъ по членъ, или искате да чюете всичкитѣ измѣнения, които се предлагатъ на този правилникъ, и подиръ това да пристѣпимъ къмъ разгледване членъ по членъ.

Сукнаровъ: Азъ мисля, че много по-лесно ще бжде и за г-да депутатитѣ и за самия докладчикъ, да се прочетжъ всичкитѣ измѣнения, които е направила комисията и послѣ да се чете правилника членъ по членъ, за да може да има общъ преглѣдъ.

Председателъ: Тогава ще помоля докладчика да докладва за всичкитѣ измѣнения, които е направила комисията.

Докл. Д-ръ Цачевъ: Комисията въ глава първа «за съставяние на бюрото», е направила слѣдующето измѣнение. Думата, която се намира въ третия редъ «всѣка», е унищожена, а на думата «сесия», е прибавенъ членътъ «та» т. е. «сесията», и въ петия редъ е приложено «и двама квестори». Ще прочетж члена изцѣло. (Чете):

ГЛАВА I.

За състава на бюрото.

Чл. 1.

Бюрото на Нар. Събрание състои отъ единъ председателъ и двама подпредседатели, назначавани отъ НЕГОВО

ВИСОЧЕСТВО съ Указъ преди отварянieto на сесията из-
помежду окончателно избранитѣ представители, отъ двама
секретари, и двама квестори назначени отъ председателя,
тоже измежду представителитѣ.

Колкото за чл. 103 отъ избирател. законъ, комисията
не намира за нужно да фигурира въ този правилникъ. Въ
чл. 2, 3 и 4 нѣма никакви измѣнения. Въ чл. 5-ий въ 3-ий
редъ, вмѣсто думата «всичкитѣ» е притурено «вситѣ при-
сѣдствуващи представители». Тѣй щото члена става така:
(Чете):

Чл. 5.

За отваряние на засѣданията и за постановление на рѣ-
шенията необходимо е да присѣдствуватъ въ Нар. Събрание
повече отъ половината на вситѣ присѣдствуващи предста-
вители.

Това го е направила комисията съгласно съ чл. 114
отъ конституцията.

Въ чл. 6-ий до буква *p* комисията е направила слѣ-
дующата редакция: «Стенографическитѣ протоколи се да-
ватъ веднага подъ печатъ, съѣдъ преглѣдванието и под-
писванието имъ отъ бюрото на Нар. Събрание, което извър-
шва това въ най-кратко врѣме». Комисията е мислила да
се печататъ по-скоро, щото да можемъ, до дѣто сме тукъ да
ги четемъ.

Чл. 8 до 10-ий нѣма никакви измѣнения. Въ чл. 11
комисията прибави само една дума въ третиятъ редъ който
казва: «Всѣкой говорящъ трѣба да излиза на трибуната.
Отъ мѣстото може само да дава кратки разяснения, или да
говори или отговаря.» (Самата дума «говори» значи да
казва вкратцѣ за нѣщо, което се отнася до разискванитѣ въ-
просъ); «но въ всѣки случай говорящитъ трѣба да стои
правъ».

Г-да представители! Тукъ двама отъ членоветѣ на тази
комисия сж съгласни да остане члена тѣй, а единия отъ
тѣхъ иска да се прибави на този членъ: «щото никой отъ
г-да представителитѣ да нѣма право да говори по единъ и
сжщи предмѣтъ, (сир. да взема думата върху единъ и сжщи
предмѣтъ) по-вече отъ 3 пжти». Този г-нъ, който направи
това предложение въ комисията се водеше отъ слѣдую-
щитѣ съображения: много пжти се е случвало въ Н. Събра-
ние, единъ депутатъ да иска дума по-вече отъ 10 пжти, за
да говори за едно и сжщо нѣщо, съ едни и сжщи думи. За
да не губи Н. Събрание своето врѣме, заради това предла-
гамъ това допълнение на този членъ. Когато подирѣ го раз-
исквами, при гласоподаванието могатъ г-да представителитѣ
да се произнесжтъ, трѣба ли да се приеме, или не.

Чл. 11 остава сжщиятъ.

Чл. 13-ий комисията го измѣни както слѣдва:

Чл. 13.

«За улеснение разискванията на представенитѣ законо-
проекти, предложения и други въпроси, Н. Събрание избира
изпомежду си законодателна, финансова и административна
комисия, състоящи отъ по 7 лица и една прошетарна ком-
мисия състояща отъ 5 лица». — За това измѣнение комми-
сията се е водила отъ слѣдующитѣ съображения: Тѣй както
е билъ до сега практикующия редъ, то при внасяние на
единъ законопроектъ въ Нар. Събрание, всѣкога Нар. Съ-
брание е губило врѣме да избира комисия. За да се пре-
крати това нѣщо е, щомъ постѣпи единъ законопроектъ въ
Нар. Събрание, по усмотрѣнието на г-на председателя или по
характера на законопроекта да се дава на една или на друга
комисия, и Нар. Събрание да не губи врѣме да пише бюле-
тини или да гласува за комисията. Тѣзи сж били причи-
нитѣ, които сж подбудили комисията да направи измѣне-
нията, които сега прочетохъ.

Чл. 14 остава безъ измѣнение.

Чл. 15 е сжщиятъ, само му се прибави слѣдующето на
края: «и се рѣшава отъ присѣдствуващитѣ по вишегласие». Комисията направи тази прибавка, за да опредѣли сми-
сълъта на този членъ. Ще го прочита изцѣло (чете):

«Чл. 15. Засѣданията на Нар. Събрание ставатъ при от-
ворени врата. Председателтъ, министръ, комисаръ, а сжщо
и представители на брой не по-малко отъ трима, могатъ да
предложжтъ да не се пущатъ въ засѣданието външни лица.
Такова предложение се разглѣдва при затворени врата, и се
рѣшава отъ присѣдствуващитѣ по вишегласие». Това нѣщо
го притури комисията отъ чл. на конституцията, именно
членъ 100.

Чл. 16. Въ втория редъ на този членъ комисията е из-
мѣнила слѣдующето: «Въ салата на засѣданието седятъ само
представителитѣ, а публиката се помѣщава въ назначенитѣ
за нея мѣста. Никому не се позволява, да влиза въ салата
на Нар. Събрание съ окръжие». Туй е прибавката.

Членове 17, 18, 19 и 20 си оставатъ сжщитѣ.

Чл. 21 сжщиятъ, съ измѣнение само на чл. 5 отъ избир.
законъ, който си нѣма мѣстото да стои тамъ; но се туря
чл. 117 отъ конституцията.

Чл. 22 остава сжщиятъ.

Чл. 23 се допълнява и излишното, което е, се изхвърля.
Редакцията му е слѣдующата: «Законопроектитѣ и предло-
женията на правителството се внасятъ въ Нар. Събрание
отъ надлѣжнитѣ Министри чрѣзъ Княжеска заповѣдъ»,
а не «указъ», защото въ конституцията стои «заповѣдъ».
А при това твърдѣ добрѣ знаемъ, че заповѣдъ може да бжде

и устна. Следователно да се съобразимъ съ члена на конституцията, дѣто е казано изрично «заповѣдъ». А втората алинея е претърпѣла слѣдующата редакция: «Всѣки представителъ сжщо може да внася въ Нар. Събрание законопроектъ или предложение, съгласно съ 109 членъ отъ конституцията», а буквитѣ отъ б до д се унищожаватъ.

Членове 24, 25 и 26 оставатъ сжщитѣ.

Чл. 27 се измѣни така: слѣдъ думата «представителитѣ» се притури «съгласно чл. чл. 107 и 135 отъ конституцията могатъ да запитватъ Министритѣ по дѣлата на управлението. Запитванията, които сж направени въ отсъствието на надлѣжния Министръ се съобщаватъ на сжщия отъ бюрото на Нар. Събрание». Това е притурката, за да се избѣгнатъ всѣкакви недоразумѣния. Въ послѣдното Н. Събрание се запитаха Министритѣ и нѣкои казаха, че ще отговорятъ, а други не. И тѣй като въ чл. чл. 107 и 135 отъ конституцията се предвижда това, за туй го турнахми въ правилника.

Глава V. Отъ чл. 28 до чл. 35 оставатъ сжщитѣ, само за секретаритѣ въ чл. 35 на буква а е приложено нѣщо, а отъ буква б сж изхвърлени три думи. Редакцията е слѣдующата: «а) да съставляватъ скратенитѣ протоколи съгласно чл. 6 отъ сжщия правилникъ отъ точно-държанитѣ бѣлѣжки при разискванията и да се грижатъ за скорошното напечатване на стенографическитѣ протоколи»; а «Държ. Вѣстникъ» е изхвърлено, именно, защото тѣзи протоколи се напечатватъ единъ пѣтъ особено, а послѣ да се печататъ въ Държ. Вѣстникъ ще бжде излишно и ще завзематъ много мѣсто. Въ буква б намира комисията, че трѣба да се заличи «освѣтъ отъ депутатитѣ».

Чл. 36 остава сжщиятъ, само да се опредѣли, че писцитѣ не може да се назначаватъ отъ представители на Нар. Събрание. Притури се една дума: «се даватъ писци въ помощ на секретаритѣ» да се каже «волнонаемни писци».

За длѣжноститѣ на квесторитѣ.

Чл. 37. Понеже въ чл. 1 се вмѣстиха квесторитѣ, за това комисията редактира първата алинея така: «Квесторитѣ на брой двама (чл. 1 отъ правилника), иматъ слѣдующитѣ длѣжности»; и тѣзи длѣжности имъ оставатъ тѣй, както сж предвидени, безъ никакви измѣнения, въ настоящия правилникъ.

Членове 38 и 39 се приематъ безъ измѣнение.

Чл. 40 говори за една прошетарна комисия, и понеже тази комисия се предвижда въ чл. 13 отъ правилника, то ако се приеме чл. 13 отъ този правилникъ, тогава чл. 40 е излишенъ.

Чл. 41 остава сжщия.

Чл. 42 претърпѣва слѣдующитѣ измѣнения:

«Чл. 42. Ако нѣкой представителъ отсъствува три пѣти наредъ отъ засѣданията на Нар. Събрание, безъ да заяви писмено на председателя причинитѣ, името на такъзвито се обнародва въ най-близкий брой на «Държ. Вѣстникъ» и сжщеврѣменно се лишава отъ дневното си възнаграждение, за колкото дни е отсъствувалъ».

А чл. 43 естествено трѣбва да се измѣни и да стане така:

«Чл. 43. Правилницитѣ за вътрѣшний редъ на Обикновеннитѣ Народни Събрания отъ 21 октомврий 1879 год, отъ 25 мартъ 1880 год. и отъ 10 декемврий 1882 год. се отмѣняватъ»; или: «всичкитѣ погрѣдишни правилници за вътр. редъ на Нар. Събрание се отмѣняватъ».

Председателъ: Съгласно съ рѣшението на Н. Събрание, подиръ излаганието на всички измѣнения, които полага комисията, правилника ще се гласува членъ по членъ. Моля г-да депутати, да чюятъ първия членъ.

Сукнаровъ: Върху заглавието искамъ дума.

Доклад. Д-ръ Цачевъ (чете заглавието).

Сукнаровъ: Азъ мисля, че много подходяще ще бжде, ако стане заглавието тѣй, като се вземе предъ видъ самия Височайши Манифестъ, че тази сессия се обръща въ законодателна, и понеже ще станатъ въ тази сессия измѣнения, които ще претърпятъ глава XIII и XIV отъ конституцията, то значи, че нѣма да има друга сессия на това Събрание. За това по-добрѣ вмѣсто «Правилникъ за вътрѣшний редъ на III-то обикновенно Нар. Събрание» да се каже: «Правилникъ за вътрѣшний редъ на втората сессия на III-то обикновенно законодателно Нар. Събрание». Сирѣчь да се прибави: «на втората сессия».

Секр. Шивачовъ: Колкото за наслова, както каза г-нъ Сукнаровъ, не съмъ противенъ; но мисля, че сессията не може да бжде законодателна, а именно Събранието може да бжде законодателно. Азъ предлагамъ наслова да бжде така: «Правилникъ за вътрѣшний редъ на III-то обикновенно Нар. Събрание, отворено еди кога; сессия втора, отворена именно отъ дена, когато се издаде Манифеста».

Анневъ: Азъ намирамъ съвършенно излишна думата «законодателно», защото само по себѣ си се разбира, че щомъ се казва обикновенно Нар. Събрание, че е и законодателно, съгласно съ отговора на тронното слово и съгласно съ Манифеста. Тѣй щото думата «законодателно» е съвършенно излишна. Просто да се каже: «Правилникъ за вътрѣшний редъ на III-то обикновенно Нар. Събрание, отворено» и пр.

Сукнаровъ: Азъ не можахъ да разберъ г-на Шивачова, какво иска да каже, но подкрѣплението на това, което предложихъ, е нашето дѣйствиe, че ние въ втората сесия сме намѣрили за нужно да преправимъ този правилникъ. И както стои въ Манифеста, а също и отъ декларацията на М-рството се види, то подиръ тази сесия нѣма да има друга, а ще има Велико Н. Събрание. За това по-добъръ да се каже, че законодателна трѣбва да бѣде тази сесия, защото предишната не бѣше законодателна. Трѣбва да се прибави: «втората законодателна сесия».

Докл. Д-ръ Пачевъ: Въ отговоръ на г. Сукнарова ще кажа, че комисията се състоеше отъ хора просто смъртни, а не бѣха пророци, за да знаятъ, да ли ще има още една сесия или не. Ако бѣхми пророци, щѣхми да знаеми, да ли ще има или не; но това не влиза въ нашитѣ атрибути.

М-ръ Цанковъ: Азъ мисля да си остане: «III-то обикновенно Народно Събрание». Не трѣба да се тури друго нѣщо, защото то е извѣстно, щомъ има Манифестъ, ще бѣде сесията законодателна, а миналата година бѣше свикана само за разглеждане финансови въпроси. Тукъ да се каже: «отворено на 4 септемврий 1883 г., или на 6 септемврий, по Манифеста на НЕГОВО ВИСОЧЕСТВО».

Аневъ: Ще възразя на г-на Сукнарова, че и последната сесия бѣше законодателна, защото и тя вотирваше закони; а че тия закони не се приложили отъ тогавашното правителство, за това не е виновно Събранието. Че тия хора не сж си изпълнили длъжността, да приложатъ законитѣ, остава да отговарятъ предъ историята. Заради това, споредъ мене думата «законодателно» е излишна тука.

М-ръ Цанковъ: Струва ми се, че г-нъ Сукнаровъ оттегли думата «законодателно». По-напредъ г-нъ Аневъ каза, че правителството не е приложило въ дѣйствиe изработенитѣ отъ Събранието закони. То е ясно, че за това не е отговорно настоящето Събрание.

Сукнаровъ: Азъ като казахъ, че онова Събрание, не е било законодателно, защото нѣмаше толкозъ широка властъ, както днешното Събрание. Ако се разбира така, то азъ нѣмамъ нищо противъ тази дума. Ако ще да остане, ако ще да се махне, това е все едно, понеже се разбира, че е законодателно. А колкото за «втора сесия» непременно трѣбва да се притуря. Азъ не виждамъ, какво опасение може да има, когато и въ идущата сесия пакъ може да се измѣни правилника, защото това е наша вътрѣшна работа. Въ също време, мисля, че има и мотиви, че туй трѣбва непременно да се тури, защото има мнозина, които се беспокоятъ, като е казано, че въ тази сесия ще се разгледж-

датъ измѣнения по конституцията, то ако настояваме да се отхвърли тази дума, нече излѣзе туй нѣщо така, както е казано въ манифеста. Заради това за успокоение на вѣжкото, па и понеже не е, кой знае каква работа, моли да се турятъ думитѣ: «втора сесия». Какво ще ни пречи, когато ние въ третата сесия можеи пакъ да измѣнимъ правилника си.

Шивачовъ: Самъ си г-нъ Сукнаровъ каза добъръ, че въ манифеста се казвало, дѣто настоящето Събрание се преобрѣща въ законодателно, а никакъ не самата сесия. Самата сесия никакъ не може да бѣде законодателна. Манифеста не се ограничава само въ една сесия. И самата декларация отъ М-рството казва, че настоящето Н. Събрание се преобрѣща въ законодателно, т. е. до тогава, до гдѣто се събере Великото Н. Събрание. А кога ще се събере това Събрание, то е другъ въпросъ и той нѣма никаква связь съ названието на самия правилникъ.

Докл. Пачевъ: Азъ това виенно искахъ да кажа, че до дѣто се свика Великото Н. Събрание, ще съществува туй.

Сукнаровъ: Ето думитѣ въ манифеста: „Извънредната сесия се обрѣща въ редовна, законодателна“. Незнамъ, защо тогава да не туримъ такава дума?

Предсѣдателъ: Моля г-на докл. да прочете формулата на комисията.

Докл. Пачевъ (чете): «Правилника за вътрѣшния редъ на III-то обикновенно законодателно Народно Събрание. отворено въ София на 4 Септ. 1883 година.»

Предсѣдателъ: Споредъ приетото правило най-напредъ ще се тури на гласоподаване предложението на комисията. Който приема предложението на комисията, да си дигне ржката. (Болшинство дига. Приема се).

Докл. Пачевъ (чете):

ГЛАВА I.

За състава на бюрото.

Чл. 1.

«Бюрото на Нар. Събрание състои отъ единъ предсѣдателъ и двама подпредсѣдатели, назначавани отъ НЕГОВО ВИСОЧЕСТВО съ Указъ преди отваряннето на вѣжка сесия изпомежду окончателно избранитѣ представители, отъ двама секретари и двама квестори, назначени отъ предсѣдателя, тоже измежду представителитѣ.»

Вълчовъ: Въ първий членъ стои, че «Бюрото на Нар. Събрание се състои отъ 1 предсѣдателъ и двама подпредсѣдатели назначавани отъ Н. ВИСОЧЕСТВО съ Указъ преди отваряннето на вѣжка сесия изъ между окончателно избранитѣ представители». Менѣ ми се струва, както прави

забѣлжката единъ отъ г-да предговоривши, че това Събрание може да се събере още няколко пѣти до свикването на Великото Нар. Събрание. Но тъй като това Събрание е обрнато въ законодателно тѣло и въ страната е установена Конституцията, и тъй като членоветъ 88 и 89 отъ Конституцията сж въ сила и въ дѣйствие, то ми се струва, че този членъ си нѣма мѣстото; защото членоветъ 88 и 89 ясно говорятъ, какъ се избиратъ председателъ, подпредседатели, а така сжщо и секретари или просто бюрото. Слѣдователно мене ми се струва, че този членъ си нѣма мѣстото и той би трѣбвало да се исхвърли напълно, тъй като въ друго нѣкое Събрание Конституцията нѣма да допустне назначаването на председателя и подпредседателитъ, — като това се ограничава въ вторий членъ, който приведохъ.

Докл. Цачевъ: Г-да представители! Азъ не се съмнявамъ, че вие твърдѣ добръ разбрахте, кои сж били причинитъ, които сж накарали комисията да приеме този членъ тъй както сие. Г-да! Още въ вчерашното засѣдание ни се чете доклада, подписанъ отъ Министерский Съвѣтъ, че Н. Събрание по състава си ще се управлява по новий избирателенъ законъ; а колкото се касае до дѣйствиата на Н. Събрание, то ще се управлява отъ Конституцията. Отъ тукъ се види, че г-нъ предговоривши приема онова, което му угажда отъ единъ актъ, а което не му угажда, него отхвърля. Човѣкъ трѣбва да приеме и едното и другото, когато се основава на единъ и сжщъ официаленъ актъ.

Шивачовъ: Азъ се отказвамъ, понеже г-нъ Цачевъ каза туй, което азъ искахъ да кажа.

Вълчовъ: Предговоривши ми събратъ каза, че тукъ се прочелъ единъ докладъ отъ Министерството и тамъ се казвало, че това Събрание по състава си щѣло да бѣде споредъ новий избирателенъ законъ. Азъ това го чухъ, когато го четѣхъ и сега повтарямъ, че го чухъ добръ и разбрахъ; но съставъ на Н. Събрание не ще рече и дѣйствиата на Н. Събрание, защото избора на председателя, подпредседателитъ и секретаритъ не е съставъ, то е негово дѣйствие. Защото членоветъ 87, 88 и 89 отъ Конст. ясно казватъ, че щомъ се открие сесията, трѣбва веднага да се пристѣпни къмъ избора на председателя, подпредседателитъ и секретаритъ. Слѣдователно Събранието извършва една работа, и тази работа е едно дѣйствие, и това трѣба да стане споредъ постановлението на Конституцията.

М-ръ Начовичъ: Азъ мисля, че г-нъ Вълчовъ нѣма право дѣто иска този членъ да се отхърли или да се измѣни, и то на основание на декларацията, която се чете тука, а тази декларация я знаете и азъ не ще я повта-

рямъ. Наподиръ, дѣто казва г-нъ Вълчовъ, че избирание на бюрото не влиза въ състава на Нар. Събрание, той се лѣже, защото Народно Събрание се разбира заедно съ бюрото. Бюрото е частъ отъ Народно Събрание; и като се казва, че се съставило Народно Събрание, то че сж се избрали членоветъ му и се е съставило бюрото. Подиръ г-нъ Вълчовъ казва, че конституцията нѣмала да позволи да се назначава бюрото. Това не ни е на предмѣта. Най-подиръ азъ не зная, на какво основава г-нъ Вълчовъ своето предсказание. Може би Великото Народно Събрание да приеме таквози нѣщо, щото бюрото да се назначава отъ Господаря; защото ний знаемъ, че има конституции, въ които Господаритъ назначаватъ председателитъ на Нар. Събрание. Напр. въ Сърбия днесъ Господаря назначава председателъ измежду трима кандидати, представени отъ Нар. Събрание. Тѣй сжщо въ Франция до едно врѣме бѣше тѣй. Заради туй, понеже това Нар. Събрание и неговото задържане тѣй както е, се прие отъ г-да представителитъ и отъ Господаря, и на туй основание се назначи даже и председателъ, азъ мисля, че е излишно сега да искаме да стане нѣкое измѣнение въ това отношение. Защото туй е вече фактъ станалъ, и не може да се промени; и ний ако приемемъ такова нѣщо, то ще бѣде за наша смѣтка, и не е задлжително за правителството. (Гласове: изчерпано, изчерпано!)

Вълчевъ: Искамъ думата. (Гласове: изчерпано, изчерпано!)

Председателъ: Преди васъ има другъ записанъ.

Шивачовъ: (Гласове: изчерпано, изчерпано!) Както г-нъ Цачевъ тѣй и г-нъ Начевичъ, който е подписалъ декларацията, за която се даде обяснение . . . (Гласове: повисоко). Декларацията е твърдѣ ясна, и нѣма съмнѣние ни за единъ отъ г-да представителитъ, че относително до състава на народнитъ представители и на самото бюро е дадено право на Господаря по 103 чл. на избирателний законъ, който е въ сила, до когато се свика Великото Народно Събрание. Затова предлагамъ на Нар. Събрание, да приеме членътъ, както го е направила комисията. (Гласове: изчерпано, нагласуване!)

Вълчовъ: (Гласове: изчерпано, изчерпано!) Азъ мисля, че г-да предговорившитъ не ме разбраха, какво искахъ да кажа, и азъ се чудя, защо се настоява да се притупа единъ такъвъ въпросъ съ пресилване, когато нѣма никакво обяснение. Наистина, удивлявамъ се. Азъ ще пристѣпна къмъ това, което искамъ да кажа. Г-да предговорившитъ мои събратя, както: г-да Цачевъ, Начовичъ и Шивачовъ, може би не ме отбраха, или не искаха да ме разбержтъ, какво искахъ

да кажа. Не поддържамъ, че Великото Народно Събрание не може да направи измѣнение въ конституцията, и споредъ това измѣнение да се назначава бюрото отъ Господаря. Щомъ се произнесе Великото Нар. Събрание, щомъ се измѣни така конституцията, и щомъ я видимъ въ такава форма приета, тогава никой нѣма да се противи, и ще стане по същия смисълъ. Нъ казвамъ ето що: че ний трѣбва да глѣдаме на работитѣ тъй както днесъ стоятъ. Азъ глѣдамъ на декларацията, която министерството прочете на Нар. Събрание, и въ нея много ясно се опредѣлява, че *съставъ* е друго и *дѣйствиe* е друго. Не може да бѣде съставътъ тъй, както го казва г-нъ Начовичъ: че бюрото съставляло частъ отъ Събранието, слѣдователно то е по състава. Но азъ казахъ, че Събранието не е избрано отъ народа заедно съ бюрото, слѣдователно бюрото се избира отъ Нар. Събрание, и това е единъ видъ дѣйствиe на Събранието.

Слѣдователно конституцията, която се възобновява съ Височайшия Манифестъ на възлюбения ни Господарь, не може да допусне такова нѣщо. Азъ казвамъ най-сетнѣ, че ако се приеме поне за тая сессия, както е било до сега, да остане бюрото назначено, то трѣбовало би да стане една бѣлжка, че това нѣма да се допусне въ бѣдѣще; понеже отъ една страна глѣдаме конституцията, а отъ друга глѣдаме да се назначава бюрото. Тогава ний сме въ противорѣчие и не се знае по кое вървимъ. Слѣдователно този членъ да се измѣни, съгласно духа на конституцията, ако не искаме да се пугаме, да се бъркаме и да си противорѣчиме въ по-нататъшнитѣ дѣйствиa. (Гласове: нѣма да противорѣчиме).

М-ръ Начовичъ: Азъ казахъ по-напредъ, че бюрото прави частъ отъ Народното Събрание, защото никоя конституция не съмъ виждалъ да казва за избирането на Събранието, а за бюрото да не казва нищо. Всѣка конституция казва, че бюрото се избира така и така. Назначението на бюрото прави частъ отъ състава на Народното Събрание, именно за туй така настоявамъ, и казвамъ, че това е опредѣлено отъ Манифеста и декларацията на Министерството. (Гласове: исчерпано е).

Дуковъ: До колкото разбрахъ отъ думитѣ на г-на М-ра Начовича, както одева, тъй и сега казва тукъ, че конституциитѣ биле на всекадѣ така, и нашето Велико Народно Събрание можело да рѣши споредъ сега. Какво може да рѣши Великото Нар. Събрание, то е другъ въпросъ. То може да рѣши така или другояче, на което ще бѣде наклонно; нъ за сега твърдѣ добръ казва нашата конституция, и не трѣбва да глѣдаме Франциската, Сърбската и на други мѣста. Ний днесъ говоримъ за нашата конституция, която казва изрично,

какъ трѣбва да постѣпваме. Азъ желая предложението на г-на Вълчова да се земе подъ внимание и да се разисква, и тъй да претърпи този членъ промѣнение, и може би да го измѣнимъ споредъ това, което казва конституцията, а не по диктовка.

Геровъ: Споредъ предложението на г-на Вълчова трѣбваше по-напредъ да изберемъ бюрото, а не да разглѣдаме правилника; нъ споредъ Манифеста и декларацията и споредъ 103 чл. отъ избират. законъ бюрото ще се назначава отъ НЕГОВО ВИСОЧЕСТВО, както и е назначено. (Гласове: това е назначено). За това сега да съдимъ и да разискваме рѣшено нѣщо и да искаме, което ни се иска и да губимъ врѣме, това е излишно.

Д-ръ Помяновъ: Азъ ми се чини, че ще трѣбва да се спремъ при този въпросъ, защото той е най-главния въ цѣлия правилникъ; за това нека г-да представителитѣ оставятъ онѣзи, които иматъ желание и охота да говорятъ, и да не ги посрѣщатъ съ «исчерпано е». Ще има послѣ много членове, които ще прескочимъ, или само ще се прочетѣтъ и работата ще се свърши. Азъ бихъ казалъ слѣдующето: преди всичко, азъ не знаа, това бюро да е назначено, както то се предвижда въ този членъ, да е назначено казвамъ за тѣзи сессия като бюро. Ама ви можете да кажете това се прие, цѣлото бюро заедно съ Събранието приехме, нъ да видимъ, да ли Книза е приелъ? Членътъ казва, че при отваряне на сесията ще се назначава бюрото. Така ли стана сега? Това е нова сессия, а не ланската. Назначи ли се бюрото? Азъ не вѣждамъ. Ако се разбира подъ бюрото само председателътъ, тогава ще кажа, че се назначило; нъ освѣнъ председателя въ бюрото влизатъ и други членове; и въ краткъ казано, на значенъ е само председателя, и ний само сме него приели. Друго, за да се прѣмахнатъ всекои недоразумѣния, както каза г. предговоривши, моя събратъ — г. Сукнаровъ, не може този членъ да се приеме така както си е и по други причини. Тукъ има глаголъ, който въ училището го казватъ много-кратенъ: «назначавани»: членоветѣ на бюрото можахъ да бѣдѣтъ «назначавани», тогава, когато се правеше този правилникъ; нъ днесъ ако си остане така, тогава се разбира, че ще да има първа, втора, третa и четвърта, и Богъ знае каква сессия и при всяка че ще се назначава бюрото; а това ми се чини, не е мнѣнието и желанието на депутатитѣ. Заради това, за да се избѣгнатъ такива недоразумѣния, които естествено ще се подигнатъ, не ще е злѣ, да се тури «назначени». Председателя се прие, а другитѣ, които застъпватъ него не сме приели. Има и друго, което тоже се отнася до състава

на бюрото. Бюрото освѣнъ председателя и двама под-председатели, се състои и отъ двама секретари, назначени отъ председателя. Нѣма съмнѣние, че това е едно право на председателя, а председателя е единъ депутатъ, както и ний всички. Ний видимъ въ декларацията, че относително до правата на Събранието, то ще се ръководи по конституцията. Не можемъ слѣдователно безъ да се спремъ, да приемемъ членътъ, и да кажемъ: «исчерпанъ е въпросътъ». Отнася ли се въпросътъ до това, което сме приели? Никакъ. Това е едно право на единъ отъ депутатитѣ на Нар. Събрание, или на първия депутатъ, именно на председателя. Това право не може така да остане, както е тукъ. Нѣмамъ никакво съмнѣние, че върхъ това ще се съгласите; за това настоявамъ този членъ да се разисква, преди да се вотира отъ Народното Събрание. Освѣнъ това за бюрото не е назначенъ освѣнъ председателя, — разбира се, НЕГОВО ВИСОЧЕСТВО може да назначи пакъ същото, — нъ да стане по установенний редъ. А може ли туй право, което е изрично право на председателя, да го туримъ въ категорията на онѣзи пунктове, за които се говори въ декларацията? Не може. За туй върхъ тѣзи два въпроса и върхъ думата «назначавани», които подигнахъ и които ще подигатъ въкога недоумѣние, желателно би било да се говори, или да се приеме така, както казахъ: «назначени», а не «назначавани», и право на председателя да се махне отъ тукъ; защото това не влиза въ съставътъ. Двама секретари могатъ да бждатъ, нъ да не бждатъ отъ председателя назначени, а отъ Народното Събрание.

Вълчовъ: Ми се струва, че слѣдъ станалитѣ обяснения по тоя въпросъ, г-да представители, не би било злѣ да се посочатъ нѣколко форми. Азъ ще представя една, за която вѣрвамъ, че ако Събранието я намѣри съгласна съ духътъ на възстановената Конституция, да се произнесе върху нея. Азъ мисля г-да, че чл. 1-й, който трѣба да претърпи измѣнения, трѣбало би да се приеме така: «за председател на Събранието остава назначений депутатъ г-нъ Грековъ, а бюрото се избира споредъ членъ 89 отъ нашата Конституция, въ което бюро влизатъ подпредседателитѣ и секретаритѣ.»

Председателъ: Преди да се туря на гласоподавание предложението на г-на Вълчова, азъ ще го помоля да го подаде на бюрото писмено.

Д-ръ Цачевъ: Преди да се туря на гласоподавание предложението на г-на Вълчова, г-да представители, азъ ще

кажа, че такова предложение да се приеме и да се туря на гласоподавание ми се вижда неправилно. . .

Председателъ: Моля г-на Цачева да не отнема правата на депутатитѣ. Всѣки депутатъ има право да направи, каквото предложение иска, слѣдователно г-нъ Вълчовъ може да направи едно предложение и да го напише. Вие можете да говорите за приемането или неприемането му, а не да отричате правото на г-на Вълчова.

Докл. Д-ръ Цачевъ: Азъ не отнемамъ правото на г-на Вълчова да прави предложения. Моля г-на председателя, да има добрината да ми изслуша. Азъ неотнемамъ правото на никого отъ г-да депутатитѣ, но преди да се даде на гласоподавание това предложение, трѣба да се обяснимъ. Не казахъ, че нѣма право г-нъ Вълчовъ; ако бѣхъ казалъ, приемамъ сичката забѣлжка.

Комисията г-да представители, когато е разисквала тозъ членъ, тя се е основавала на единъ законъ, една декларация, единъ Височайши Манифестъ, когото г-нъ Вълчовъ знае твърдѣ добрѣ и всичкитѣ г-да представители. И тази декларация се прочете въ днешното засѣдание и никакъ г-нъ Вълчовъ не стана да оспорява тази декларация на Министерството. Ще каже, че той я е приелъ. Въ тази декларация е казано, че Нар. Събрание относително до състава си, ще се води отъ новий избирателенъ законъ, членътъ 103, който ясно опредѣля, кой трѣба да бжде председателъ, какъ трѣба да бжде назначенъ и пр., а не както г-нъ Вълчовъ иска да каже, че Нар. Събрание приема за председателъ г-на Грекова. 103-й членъ ясно казва: (чете го).

Слѣдователно, тука е опредѣлено и тука нѣма за какво да отиваме да разискваме и нѣма за какво да приемаме предложението на г-на Вълчова. Вотъ какво искахъ да кажа.

М-ръ Начовичъ: Отъ думитѣ на г-на Помянова, Софийски представителъ разбирамъ, че той приема съвършено фактътъ, сиречь Негово Височество да назначава бюрото. Той каза само, че туй бюро не било назначено или само председателътъ билъ назначенъ. Азъ се съгласявамъ, че е тѣй и причинитѣ знаете. Нашето Събрание бѣше извънредно и тогава ветхото бюро трѣбаше да остане; никакви измѣнения или назначения не трѣбаше да ставатъ. Подиръ приключенията, които се случиха, сесията се преобърна и отъ извънредна стана обикновена. Азъ съзнавамъ и трѣба да се признае, че относително до назначението подпредседателитѣ е нѣло опущение; но да се земе то за основа за да се измѣнява тозъ членъ мисля че не е право, защото опущението може да се поправи, а правилникътъ ще остане може би за втора и трета сесия. Зарадъ туй мисля, че туй нѣщо може да се поправи

сиречь може да се назначатъ и подпредседателитѣ съ княжески указъ, понеже и самъ г-нъ Помяновъ приема това.

А относително до думата назначавани, ми се струва, че Нар. Събрание го вече рѣши, като прие заглавието на правилника. Третията бѣлѣжка, която направи г-нъ Помяновъ, се отнася до назначението на секретаритѣ. Той каза, че не трѣбало да се дава право на одного отъ насъ, да назначава секретаритѣ.

Вървайте, че азъ не подържамъ това, да се даде такова право на единъ депутатъ: но понеже тука съществува и нѣма особена важность, азъ не намирамъ за нужно да се измѣнява и предпочитамъ члена да си остане както си е.

Д-ръ Помяновъ: Двѣ думи за обяснение.

Председателъ: Преди Васъ има другъ записанъ. Думата има г-нъ Анневъ.

Аневъ: Въ допълнение думитѣ на г-на Начовича, ще напомня на г-да Вълчева и Помянова, че не трѣба да забравятъ, че настоящата сесия е продължение отъ миналата, съ тая само разлика, че по наша проща се преобърна отъ извънредна въ обикновенна сесия. До когато бѣше извънредна, бюрото си оставаше едно и същото, слѣдователно и слѣдъ обръщанieto й бюрото си остава въ цѣлий съставъ, както бѣше и по-напредъ. Слѣдователно тукъ е съвършено излишно да се разисква за това. Ново назначение стана само за председателъ по причина, че бившии председателъ Митр. Симеонъ Преславски отсъствува и не се знае, да ли ще дойде; тъй като той още и до днесъ не е съобщилъ, по какви причини отсъствува, а Събранието не можаше да бѣде безъ председателъ, за това се назначи новъ.

Колкото за предложението на г-ня Вълчева, г-нъ Грековъ забрави да му напомни, че веѣко ново предложение трѣба да бѣде подкрѣпено отъ 10 души депутати и тогава може да се тури на гласоподаване, инакъ не.

Шивачовъ: По тозъ въпросъ се говори твърдѣ много. (Гласове: по-високо!) Безъ да се простирамъ по-нататѣкъ, ще кажа, че ние имаме една декларация и тамъ стои, че за правата и дѣйствиата си, Събранието ще се ръководи отъ Конституцията, а за състава си, по избирателний законъ. Да правимъ нови членове противъ избирателний законъ, това е само да губимъ врѣме. Ако г-нъ Вълчевъ имаше нѣщо противъ тази декларация, трѣбаше да говори противъ назначението на г-на Грекова отъ НЕГОВО ВИСОЧЕСТВО, тогава да се обяснимъ: но сега да става и да казва, че еди-кой си трѣбало да бѣде председателъ, си нѣма мѣстото, защото азъ до сега не съмъ видѣлъ ни единъ за-

конъ, по който на еди-кой длѣжностъ да се назначава Иванъ или Драганъ. Можели г-нъ Вълчевъ да гарантира, че г-нъ Грековъ все ще бѣде председателъ? — Не. Членътъ, както го е приела комисията е съгласенъ съ избирателний законъ и съ декларацията, и предлагамъ да се приеме.

Д-ръ Помяновъ: За обяснение на моитѣ думи ще кажа въ отговоръ на г-на м-ра Начовича слѣдующето. Азъ наистина тукъ казахъ, че бюрото колкото се отнася до председатели и подпредседателитѣ, трѣба да е съставътъ му така, както смѣ го приели; така е и за секретаритѣ, и тѣ влизатъ въ онаи декларация, която говори за съставътъ; но друга е мисльта, която ме бѣ подбуждала да подигна тозъ въпросъ, а именно, че самъ НЕГОВО ВИСОЧЕСТВО, когато трѣбаше да издаде указъ за бюрото на тазъ сесия, той не издаде указъ за бюрото ами само за председателя. Въ туй азъ глѣдамъ отказване отъ едно право, — което НЕГОВО ВИСОЧЕСТВО има. — съ това, че неназначава подпредседатели а казва изберете си ги сами вие. Така стои работата. Най-сетнѣ, ако НЕГОВО ВИСОЧЕСТВО издаде указъ, както и има право, тогава е свършена работата; но мисля, че НЕГОВО ВИСОЧЕСТВО съ назначението само председателъ казва: назначете си подпредседатели сами.

М-ръ Начовичъ: Ми се струва, че тѣлгуванието, което азъ дадохъ, е по-основно отъ оноа, което дава господинъ Д-ръ Помяновъ относително до назначението на подпредседателитѣ. Именно прие се съставътъ на Народното Събрание, заедно съ бюрото, когато се направи декларацията. Да се мисли, че НЕГОВО ВИСОЧЕСТВО е искалъ да се откаже отъ правата си, по назначението на подпредседателитѣ, незнай до колко е основно. Азъ по виждамъ тамъ едно опущение и ако бѣше дошълъ Негово Високопреосвященство Симеонъ Преславски, азъ съмъ убѣденъ, че нѣмаше да се издава указъ за новъ председателъ; защото щѣше да си остане старий и нѣмаше да стане това опущение, или пакъ щѣше да стане ново назначение при преобръщанieto на сесията отъ извънредна въ редовна.

Вълчевъ: Въ отговоръ на г-да Цачева и Шивачова ще кажа, че вчерашната Министерска декларация, я приемамъ както и Събранието я прие съ голѣма почетъ; но тукъ не е въпросътъ, че нѣкой е противъ тазъ декларация; противъ декларацията нѣма нищо. . .

Председателъ: Г-нъ Вълчевъ! Недѣйте повтаря. Ако имате нѣщо ново, кажете, защото Правилникътъ запрѣщава повтаряния.

Вълчовъ (слѣдва): Нѣма да повтарямъ. Отговарямъ на това, което се е казало. Ние нѣмаме нищо противъ предсе-

дателя на бюрото, само казахме, че самъ НЕГОВО ВИСОЧЕСТВО въ своето желание да възстанови въ страната — както гласи и неговия манифестъ — една трайностъ, като е възстановилъ конституцията, то безъ съмнѣние като е назначилъ само председателъ, оставилъ е на Нар. Събрание само да си избере бюро безъ председателъ. Моето предложение написвамъ въ тази форма; азъ моля да се прочете и вървамъ, че сичкиятъ г-да депутати, ще се произнесахъ за неговото приемане.

Председателъ: Понеже никои вече не иска да говори по този въпросъ, ще туря на гласоподаване членътъ и предложението на г-на Вълчева. Споредъ приетото правило и обичай, ще положа на гласоподаване по-преди членътъ 1-й така, както го е приела комисията. Моля онѣзи г-да представители, които сж за приемането на членътъ така, както е направенъ отъ комисията, да си дигнатъ ржката. (Болшинство дига.)

Вълчевъ: Не е болшинство! Да се изброятъ гласоветъ.

Кв. Манафовъ: Да стане г-нъ Вълчовъ и да брой, защото съ своето напомнюване г-нъ Вълчовъ мя кара да говоря думи, които нѣма да произведатъ приятно впечатление.

Д-ръ Помяновъ: Разбира се, че тука въпроса за подпредседателитъ не се разбира и азъ пакъ ще го подигна.

Председателъ: Тѣй като Събранието прие първия членъ споредъ комисията, считамъ за излишно да турямъ предложението на г-на Вълчова подъ гласоподаване.

Докл. Д-ръ Цачевъ (чете):

ГЛАВА II.

За засѣданията на Народното Събрание.

Чл. 2.

Народното Събрание има въ недѣлята три редовни засѣдания: вторникъ, четвъртъкъ и сѣбота, отъ 1 до 5 часа подиръ пладне. Но по предложение станало въ Събранието и прието по вишегласие, числото на засѣданията може да се увеличава или умалява. (Приема се.) (Чете):

Чл. 3.

Засѣданията се отварятъ и затварятъ и разискванията се водятъ отъ председателя, и въ негово отсъствие отъ одного отъ подпредседателитъ по реда на назначението имъ въ Указа. (Приема се.) (Чете):

Чл. 4.

Въ началото на всѣко засѣдание единъ отъ секретаритъ прочита имената на представителитъ и отсъствающитъ се занесватъ по именно въ протоколъ. (Приема се.)

Чл. 5.

За отваряние на засѣданията и за постановление на рѣшенията необходимо е да присѣдствуватъ въ Народното Събрание повече отъ половината на вситъ присѣдствующи представители.

Лазаръ Дуковъ: То се разбира отъ 114 членъ, на конституцията, дѣто е ясно казано, че отъ всичкитъ членове трѣбва да бждатъ отъ половината повече, като се рѣшава едно предложение, а не отъ присѣдствующитъ. Това е ясно казано въ 114 членъ.

Д-ръ Цачевъ: Моля Ви се да прочетемъ най-напредъ членътъ.

Председателъ: Ще говорите, когато ви дойде врѣме.

Анневъ: Г-нъ Дуковъ се съмнѣва, че като се каже «присѣдствующи», могли да бждатъ по-малко отъ половината при рѣшаването на единъ въпросъ. Нъ трѣбва да знаемъ, че ако има по-малко отъ половината, то председателя нѣма да отвори засѣданието; слѣдователно, ако се каже присѣдствующитъ, то трѣбва засѣданието да бжде пълно, и трѣбва числото на депутатитъ да надминува половината, и въ този смисълъ се разбираатъ думитъ «отъ присѣдствующитъ».

Сукнаровъ: Азъ мисля, че тука е станало нѣкое смѣшение на понятията. Тукъ има двѣ нѣща: едно за отваряние на засѣданието и второ за рѣшение. За да може да се отвори засѣданието трѣбва по-много отъ половината на всичкитъ депутати да се намиратъ тука. А колкото за рѣшенията, тамъ се разбира половината отъ присѣдствующитъ, и тия сж двѣ смѣсени работи; тѣй щото за отваряние на засѣданията се изисква да присѣдствуватъ по-много отъ половината отъ всичкитъ представители, а втората частъ на този членъ трѣбва да се раздѣли, защото иначе ще дойде така, че ние ще можемъ да отворимъ засѣдание и съ единъ повече отъ половината отъ присѣдствующитъ.

Д-ръ Цачевъ: Относително послѣдното говоря ясно чл. 114 отъ основния законъ. Това се отнася до рѣшенията, които ще се взематъ. Мисля, че тукъ като се постави членътъ, нѣма противорѣчие.

За да има едно рѣшение на Нар. Събрание сила, изисква се повече отъ половина отъ присѣдствующитъ представители. Отъ 54 половината правятъ толкова, и повече единъ трѣбва да бжде, и тогава ще може да се земе едно рѣшение. Така се разбира този членъ.

Дуковъ: Тука се смѣсва въпросътъ за отваряние събранието съ въпросътъ за рѣшенията. Азъ разбирамъ така, както гласи членътъ и за предложение и проекти; нъ ако на предложения и проекти не влиза и не се отнася този

членъ, тогава азъ не настоявамъ. Ако е само за отваряние на събранието, добръ; и азъ си запазвамъ правото за послѣ.

Сукнаровъ: За отваряние на засѣданието, както казахъ и по-напредъ е нѣщо друго; а за послѣдното се говори въ чл. 21. И тогава щомъ е така, за да може да се отвори едно засѣдание, изисква се да присѣтствуватъ по-много отъ половината на всичкитѣ депутати, а не по-много отъ половината на присѣтствующитѣ. Колкото за рѣшенията, тогава се изисква да гласуватъ повече отъ половината отъ присѣтствующитѣ. За това да си остане така въ този членъ, както си бѣше по-напредъ, и да се каже, повече отъ половина на всичкитѣ представители, а по-долу да се спомене въ чл. 21 за рѣшенията. (Гласове: съгласни.)

Д-ръ Помяновъ: Че не може да бжджтъ тукъ думитѣ «повече отъ половината отъ присѣтствующитѣ», това е ясно и надали ще да е цѣлтъ на г-да комисаритѣ, да може събранието да се отвори напр. съ 15 души. Ако земемъ тъй както се казва тукъ, т. е. да присѣтствуватъ повече отъ половината отъ всичкитѣ присѣтствующи: то може да се отвори събранието и съ 15 души и съ по-долу. (Гласове: не може.) Вто зацо: нашето събрание се състои отъ 56 души, отъ които да изключимъ още касиранитѣ, то отъ 56 души половината плюсъ 1 правятъ 29, и тогава ще може да се отвори засѣданието. (Гласове: може.) Нито въ проекта за предишния правилникъ не е казано такова нѣщо както се предложи тука, и не могатъ да бжджтъ по-малко отъ 29 д., ако числото на представителитѣ е 56. Щомъ се каже, че при половината отъ присѣтствующитѣ може да се отвори засѣданието, то значи да си излѣзе другата половина на събранието на вънъ. А тъй не може да се разбере, и за това трѣбва думата «присѣтствующи» да се изхвърли. Освѣнъ това трѣбва да се раздѣли въ нея въпросътъ за постановление на рѣшенията дѣто се изискватъ нѣкой пѣтъ и $\frac{2}{3}$ както напр. за предложение за промѣнение на конституцията, и прочее. За това за постановление на рѣшенията не може въ този членъ никакъ да стане дума, нѣ само за отваряние на засѣданието.

Д-ръ Цачевъ: Азъ приемамъ думитѣ на г-на Д-ра Помянова (чете): за отваряние на засѣданията, необходимо е да присѣтствуватъ въ Нар. Събрание повече отъ половината на вситѣ представители.

Председателъ: Тѣй като никой не иска думата, предлежи на гласуване това, което предлага комисията.

Д-ръ Цачевъ: Чете още веднажъ (виждъ горѣ.) Думитѣ (за постановлението) се изхвърлятъ, защото има по-долу ч. 21.

Председателъ: Приема ли Нар. Събрание чл. 5. както го предлага комисията? (Приема се едногласно.)

Д-ръ Цачевъ (чете чл. 6.)

Чл. 6.

«При отварянието на всѣко засѣдание единъ отъ секретаритѣ прочита съкратенний протоколъ на предишното засѣдание, съставенъ отъ тѣхъ и подписанъ отъ бюрото.

Послѣ засѣданието единъ отъ секретаритѣ съставя официалния протоколъ, който трѣба да се прочете въ началото на слѣдующето засѣдание.

Този протоколъ съдържа:

а) дневния редъ на засѣданието;
б) датата му;
в) часа на отварянието и затварянието му;
г) имената на депутатитѣ, които засѣдаватъ въ бюрото и особено името на лицето, което е председателствувало въ засѣданието;

д) споменува се за публичното прочитание на протокола отъ предишното засѣдание, за приеманieto или измѣнението му отъ Нар. Събрание;

е) предложението и разискванитѣ предмѣти отъ Нар. Събрание по реда, по който сж се разглѣждали въ засѣданието;
ж) имената на представителитѣ или на Министритѣ, които сж земали участие въ разискванието, съ означение да ли сж говорили за, или противъ предложението;

з) призоваванията на благочиние, отнеманье на думата и изобличенията, които сж били произнесени;

и) прекъсванията на разискванието, рѣшени отъ Нар. Събрание;

и) гласоподаванията, начина и резултата на всѣко едно отъ тѣхъ;

к) ако гласоподаванието е станало писмено, числото на гласовѣтъ за, и противъ предложението;

л) ако гласоподаванието е станало чрезъ саморѣчно записване на имената си, кои представители сж записани на едната страна и — на другата;

м) ако писменното гласоподавание е било поискано отъ изискуемото число депутати, въ протокола трѣба да се означаи;

н) така сжщо трѣбва да се помене за позволенията на отпущъ, разрѣшени отъ Нар. Събрание;

о) трѣбва да се означатъ въпроситѣ, които сж на дневния редъ за идущето засѣдание;

п) споменува се, да ли сж се чели имената и резултата отъ прочитанието имъ;

р) констатира отсъствията, които се указватъ при писменното гласоподавание и основаванията, съ които се оправдаватъ тѣзи отсъствия, ако има такива.

Стенографическитѣ протоколи даватъ се веднага подъ печатъ, слѣдъ преглѣдванието и подписванието имъ отъ бюрото на Нар. Събрание което става въ най-кратко врѣме».

Председателъ: Желас ли нѣкой да говори? (Гласове: не желас).

Дуковъ: Нѣма да направя тука никаква забѣлѣжка, само желателно е да бжде спорѣдъ члена, както се изисква, и да не става да се читатъ протоколитѣ подиръ три или четири дена, както минжлата сессия; защото тогава г-да секретаритѣ недържахъ никакъ съкратени протоколи, нѣ чакаха стенографитѣ когато превождаха на български, и тогава г-нъ Шивачовъ взимаше отъ тамъ своитѣ протоколи и правеше ги отъ вѣхтитѣ засѣдания. Освѣнтъ това не трѣба да се поправятъ думитѣ както ще г-нъ Шивачовъ. (Гласъ: не е тъй!) Затова желателно е да неставатъ напрѣдъ такиви работи, а членътъ си е дипъ на мѣсто.

Шивачовъ: Да бжде спокоенъ г-нъ Дуковъ, защото азъ ще предложа него за секретаръ. Колкото за стенографическитѣ протоколи, това не се касае до него, това е друга работа. Азъ се удивлявамъ, какъ може г-нъ Дуковъ да казва такиви нѣща. Нѣ ако той много разбира да прави протоколи, азъ ще предложа да ги прави той. Азъ съмъ правилъ вече много протоколи и на мѣсто да получа благодарностъ, ето ме напада г-нъ Дуковъ.

Аневъ: Желателно е, щото бюрото да се погрижи да става отпечатванието на протоколитѣ бързо, най-много въ три дена. Протоколитѣ отъ предишната сессия едва се свършиха въ предвѣчерieto на настоящата сессия; тѣ не щѣха да бждатъ готови и до година, защото държавната печатница много бавеше работата; но се случи да дойда презъ мѣсець юний и тогава азъ самъ отидохъ въ държ. печатница и си позволихъ да зема останалата частъ отъ протоколитѣ, и да ги занеса въ друга печатница за напечатване.

За това бюрото да се погрижи да се напечататъ най-кжсно въ 3 денье, защото послѣ се загубва важността и хора не се интересуватъ толкозъ за тѣхъ, отъ колкото като се бързо печататъ.

Дуковъ: Азъ това, което напомнихъ на г-на Шивачова. (Шивачовъ: ти не можешъ да напомнювашъ!) Да ли азъ знамъ да правимъ протоколи или не, това е другъ въпросъ, нѣ азъ вѣрвамъ, че за напрѣдъ не ще да прави така и тогава остава думата назадъ. Вѣрвамъ, че ще се поправи.

Председателъ: Забѣлѣжката, която направи г-нъ Аневъ, нѣма си мѣсто, и азъ мисля, че никой не може да се обвинява за закѣсняването, понеже тия сж доста голѣми и държ. печатница не може да успѣва по бързо; тъй щото ако и да се пригответъ тѣ скоро за печатване, то пакъ не може да се свършатъ въ печатницата толкозъ бързо. Но бюрото ще се старае да се печататъ, колко е възможно по-скоро.

Подавамъ на гласоподавание: онѣзи г-да представители, които приематъ членъ 6 както е предложенъ отъ г-на до-

кладчика на комисията, да си дигнатъ ржката. (Болшинство).

Докл. Д-ръ Цачевъ (чете):

Чл. 7.

Ако точността на протокола не се оспорява, той се счита окончателенъ. Оспорване на протокола може да прави всѣкий представителъ съ представяние бѣлѣжкитѣ си, за основността на които рѣшава Н. Събрание.

Д-ръ Помяновъ: Азъ се съмнявамъ, че всѣки представителъ може да прави това оспоряване на протоколи, нѣ ще може да го прави само този който е билъ тука въ онуй засѣдание. За по-голѣма ясностъ да се добавятъ нѣколко думи, защото може нѣкой да се осмѣли да прави забѣлѣжки безъ да е присѣствувалъ тука. Затова подобръ е да се добави: всѣки представителъ, който е присѣствувалъ въ онова засѣдание.

Председателъ: Ако да се направише това ограничение, не щеше да бжде удобно; защото и нѣкои отъ отсѣтствующитѣ може да направи забѣлѣжка ако е забѣлеженъ на пр. като присѣтствующъ или че е говорилъ нѣщо.

Д-ръ Помяновъ: Азъ не вѣрвамъ, че тъй като има стеногр. бюро, ще ставатъ такива грѣшки. Нѣ тъй като се разясни, върху какво може да се прави оспоряване, азъ нѣмамъ нищо противъ.

Шивачовъ: Всѣки може да оспорява, нѣ като рѣшава Н. Събрание, то ще отхвърли всѣкогажъ бѣлѣжкитѣ, ако не сж основни.

Д-ръ Помяновъ: Ако се разбиратъ тъй тѣзи поправки, то азъ не желя да се измѣнява члена.

Председателъ: Приема ли Н. Събрание този членъ, както е предложенъ отъ комисията? Който приема да си дигне ржката. (Болшинство).

Чл. 8.

Въпроситѣ се подлагатъ на разискване отъ Председателя съгласно съ дневний редъ, обявенъ въ предидущето засѣдание. (Приема се).

Чл. 9.

Разискванията въ засѣданията ставатъ свободно, но въ сжщото врѣме порядочно благоприлично и кратко. Всѣкой който желя да говори, длѣженъ е по преди да поиска дума отъ Председателя, и само тогава да почне да говори, когато му се извѣсти съ произнасяние на името му, че реда му е дошълъ.

Председателъ: Да ли е «кратко» или «кротко» казано.
Докладчикъ: Тука е «кратко».

Бошняковъ: Въ членътъ е казано: разискванията въ заседанията ставатъ свободно, но въ същото време порядочно, благоприятно и кротко. Думата «кротко» се употребява при одушевени предмети въобще; за това, по-добъръ е да се каже: «тихо».

Председателъ: Това е типографическа погрешка; но не би било злѣ да се говори и «кротко» и «кротко.» (Одобрение).

Сукнаровъ: Азъ мисля, че думата «кротко» или «кротко» трѣбва да се махне, щомъ се казва: благоприятно и порядочно. (Гласове: съгласни).

Докл. Цачевъ: Комисията приема да се исхвърли думата «кротко».

Председателъ: Полагамъ на гласуване чл. 9 безъ думата «кротко». Който отъ г-да представителитѣ приема члена тъй както стои въ правилника безъ думата «кротко», да си дигне ржката. (Прието).

Чл. 10.

Нар. Събрание е длъжно да изслушва Министритѣ всѣкой пжтъ, когато тѣ поискатъ дума. (Приема се.)

Чл. 11.

Всѣкий говорящъ трѣба да излиза на трибуната.

Отъ мѣстото си той може да дава само кратки разяснения, или да отговори вкратцѣ на нѣщо, което се отнася до разисквания въпросъ; но въ всѣкий случай говорящия трѣба да стои правъ.

Анневъ: По-напрѣдъ г-нъ докладчикъ когато четеше, каза, че единъ отъ комисаритѣ направилъ едно предложение; да каже още веднажъ, какво е било това прѣдложение.

Докладч.: Единъ комисаръ прѣдложи да се направи една прибавка, като се каже: никой не може да взема думата върху единъ и същия въпросъ повече отъ 3 пжти.

Анневъ: Наистина, азъ би се съгласилъ на това ограничение, защото, когато единъ депутатъ говори веднажъ върху единъ въпросъ, сътне повтори и потрети, това е мисля, достатъчно; защото има нѣкои, както на пр. и г-нъ докладчикъ, които иматъ този лошъ обичай да говорятъ 50 пжти върху единъ и същия предметъ; а времето е скъпо. За това прѣдлагамъ да се приеме предложението на комисията.

Ил. Вълчевъ: Напротивъ, ако се приеме предложението на г-на Аннава, тогава излиза, че може да се свърши твърдѣ лесно работата, въ 2—3 дена всичко да свършимъ и да си отидемъ. Ми се струва, че въ интереса на Събранието е, да се неприеме тѣзи забѣлѣжка, а просто, когато въпросътъ е исчерпанъ, нѣма да се говори повече. А да се тури такава

ограничение, ще бѣде въ ущърбъ на нашата работа. За това да се неприема тѣзи забѣлѣжка, а просто да остане члена както е въ правилника.

Бобчевъ: Комисията не е приела това, а само г-нъ докладчикъ го е приелъ.

Докладчикъ: Азъ не казахъ, че комисията го е приела, а двама членове, и единъ отъ тѣхъ го предложи, и мисля, че азъ бѣхъ, който го предложихъ. (Смѣхъ.)

Председателъ: Моли г-да представители, да бждатъ сериозни при разискванията. — Полагамъ на гласуване члена както си е въ правилника: който отъ г-да представителитѣ го приема така, да си дигне ржката.

Сукнаровъ: Азъ мисля, че единъ отъ главнитѣ мотиви, който е билъ за това прѣдложение, то е да се ограничи говорението, за да се не губи време; на това и азъ не съмъ противенъ; но като се отnosi до нашето Събрание, понеже ние не сме привикнали още да искаваме изведнжжъ всичко, което трѣбва за освѣтлението на нѣкой въпросъ, то азъ мисля, за сега това прѣдложение не си е на мѣстото.

Председателъ: Предлагамъ на гласуване члена така, както го предлага болшинство на комисията. Който го приема така, да си дигне ржката. (Болшинство.)

Чл. 12.

«Представителитѣ трѣбва да се изразяватъ прилично и умѣренно. Нападения противъ личността на другитѣ представители и на Министритѣ, както и доказания на други личности се запретиаватъ. Нападения противъ вѣрата или противъ приятелскитѣ държави на България се забраняватъ. Освѣтъ това оратора не трѣба да се отстранява отъ предмета на разискването». (Приема се.)

Чл. 13.

За улеснение разискванията на представителитѣ законопроекти, предложения и други въпроси, Нар. Събрание избира изъ помежду си законодателна, финансова административна комисия, състояща отъ по 7 лица и една прошектарна комисия, състояща отъ 5 лица.

Докладчикъ: Тѣзи послѣдната часть е прибавила комисията.

Шивачевъ: Азъ съмъ съгласенъ да се приеме предложението на комисията. Но, да се прибави още една комисия, именно бюджетарна комисия, която играе най важна роль. У насъ финансовитѣ законопроекти особено при настоящето положение ще сж твърдѣ много, и за това, ако се възложатъ на финансовата комисия, то тя не ще може да разгледва и нѣкои други финансови въпроси.

М-ръ Начовичъ: Азъ желая, да остане члена както е формулиранъ въ правилника. Защо да се ограничава Нар.

Събрание да прави таквизи и таквизи комисии? Да бжде свободно Нар. Събрание да прави, както ще.

Шивачевъ: Азъ до колкото зная, комисията се е ръководила отъ това, за да не би да се губи много врѣме, ако Нар. Събрание избира комисии всѣкога, по-добъръ да се избере тѣ отъ начало на сесията, и като се появи нѣкой въпросъ, направо да се испраща въ надлѣжната комисия за предварително изучаване.

Дуковъ: Много добъръ ще бжде да приемемъ члена споредъ правилника, както каза г-нъ Начовичъ. Да не ограничаваме Нар. Събрание, защото може да се внесе нѣкой проектъ, който иска може бити повече отъ 7 члена да го разгледатъ и тогава може да се затрудняваме. Да може Нар. Събрание да си избира комисия отъ по 7 и по-много членове споредъ проекта, и тогава нѣма да се спира работата.

Докладчикъ: Г-да представители! Когато комисията разгледваше този членъ, се ръководеше отъ нѣкои съображения, които се практикуваха до сега въ нашитѣ Нар. Събрания. Едно отъ тѣзи съображения и сжщественото е икономията на врѣмето; т. е. като се представи единъ законопроектъ, който има на пр. административенъ характеръ, дава се на административната комисия, която слѣдъ като го изучи, представи докладъ на Нар. Събрание. Комисията е имала друго още предъ видъ, г-да представители, щото всѣкий единъ депутатъ да земе участие въ една комисия; а не да се избиратъ само 5—6 души въ всѣка една комисия. Всѣкой представителъ, който има по една извѣстна способностъ да влиза въ една отъ тия комисии. И по този начинъ по-добъръ и по-бързо ще се извършватъ работитѣ на Нар. Събрание. Това е моето мнѣние; ако обичате приемете го, ако ли не, на менъ е все равно.

И. Вълчовъ: До колкото зная, до сегашнитѣ Събрания никакъ не сж практикували това, което предлага комисията. И ако би се приело, не само не би могло да помогне, но може да повреди на работата. Г-нъ докладчикъ каза, че тогава щѣли да взематъ участие всичкитѣ депутати. Всѣкой единъ представителъ може да се явява въ комисията, ако желае; но, ако не желае, комисията нѣма да го вика и тогава нѣма да присѣдствува. Струва ми се, че най-добъръ би било, ако се приеме члена, както каза г-нъ М-ръ Начовичъ, само като се каже, да се назначатъ толкова и такива комисии, каквито намѣри Събранието за нуждни.

Шивачовъ: До колкото можихъ да чуя мотивитѣ, изложени отъ комисията, иматъ по-голямо значение и основателностъ, за да може да се приеме членътъ, отъ колкото мотивитѣ на тѣзи г-да, които говориха противъ това пред-

ложение. Главний мотивъ е губение на врѣмето. Дѣйстви-телно, желателно е да се свърши работата и безъ да се изгуби часъ безполезно. Ако се раздѣлеше Нар. Събрание на секции, всѣкой отъ представителитѣ ще вземе участие въ работата на всѣка една комисия и тогава нѣма да се губи врѣме, и въ сжщето врѣме всички представители ще взематъ участие. А по-напредъ нѣкои г-да влизаха въ 4 или 5 комисии, а нѣкои не влизаха нито въ една. За това, да се приеме както прѣдлага комисията, и съ това ще се спечелва врѣме и ще може всички представители да взематъ участие въ работата на всѣка една комисия.

Д-ръ Помяновъ: Азъ съмъ противъ това, което предлага комисията и сж да оборж мотивитѣ, които тя искава. Между мотивитѣ тука се каза, че ако сега се раздѣли Нар. Събрание на комисии, съ това не щѣло да се губи врѣме 10—15 минути. Но това не е голѣма загуба. Вторий мотивъ бѣше, че всички представители щѣли да взематъ участие и всѣкой ще знае въ коя комисия ще бжде той. Това е обаче най-непрактичното. Отъ гдѣ знаемъ кой за какъ е всички сме за всичко. Може на други мѣста да се дѣлятъ Събранията, но тамъ всѣкой прѣдставителъ е специалистъ по неговата работа; отъ начало той знае, въ коя комисия може да стане членъ. Тука съ това не искамъ никого да докажъ. Но ние едва ли имаме специалисти по нѣкакви особенни стржкове на науката, които се изискватъ тука. Какъ ще можемъ да кажемъ, че единъ трѣбва да бжде въ административната комисия, когато може да е въ финансовата много добъръ и наопаки. Народ. Събрание всѣкога е компетентно да избере кого гдѣ иска. Подобрѣ комисиятѣ да не ги изброяваме: прошетарна, бюджетарна, а да се каже: комисии каквито сж нуждни. (Съгласни).

М-ръ Начовичъ: Азъ ще кажъ туй, което г-нъ Помяновъ обясни тѣй добъръ: въ другитѣ парламенти, гдѣто се съставятъ отъ специалисти хора, тамъ съставятъ комисии по жребии още отъ първото заседание, и на подиръ законопроектитѣ се проваждатъ на една или друга комисия, а по нѣкой път и всичкитѣ комисии се събиратъ, за да разискватъ нѣкой по важенъ законопроектъ. У насъ това не е възможно да става, и ще взема за примѣръ не само България, но и Румелия. И тамъ по органическия уставъ трѣбва да бжде тѣй; но помня, че четохъ не отдавна по вѣстникитѣ, че укоряватъ този способъ и искатъ да се избиратъ комисиятѣ отдѣлно. Да ли се е турило въ дѣйстви-е това, незная, защото както знаете, тѣхнитѣ протоколи не сж още обнародвани. Това го зная отъ вѣстникитѣ, че всѣкой

укорява този редъ и искатъ отдѣлно да се избиратъ лицата въ комисиигѣ. По тѣзи съображения да оставимъ членъ 13 както е въ правилника. (Гласове: Съгласни).

Докладчикъ: Това, което г-нъ Помяновъ каза, че ще губимъ само 15 минути, не е истина. (Гласове: Исчерпано е). Ако въ Народното Събрание се внесжтъ 20 законопроекти, то ще се изгуби време 20×15 ; и никога не можемъ да избереме една комисия за 15 минути. А колкото до това, че тука нѣма специалисти, никой не забранява на тогози господина, който има способностъ, да развие този въпросъ въ Нар. Събрание, ако и да не е въ тѣзи комисии. Той може да покаже недостатокитѣ на комисията, както и днесъ се указватъ недостатокитѣ на комисията, която изработи проекта за правилника на Нар. Събрание. Слѣдователно това не може да служи за мотивъ.

Председателъ: Има още 4-ма души, които желаятъ да говорятъ. (Гласове: Исчерпано е). Желаетъ ли Нар. Събрание, да се продължаватъ разискванията по този въпросъ? Който желаетъ, да не се продължаватъ прѣвниията, да си дигне ржката. (Менешество). (Гласове: Не се разбира, още веднѣжъ повторете).

Председателъ: Онѣзи, които желаятъ да не се продължаватъ прѣвниията, да си дигнатъ ржката. (Болшинство).

И тѣй чл. 13-й се прие по старий правилникъ.

Докл. Д-ръ Цачевъ (чете):

Чл. 14.

Резултата на своитѣ обещдания комисиигѣ представятъ на Н. Събрание чрезъ избрания си докладчикъ. Докладитѣ на комисията трѣбва да се печататъ и раздаватъ на представителитѣ, поне два дена преди опредѣления день за разискванието на тѣзи предмѣти. Не се печататъ и раздаватъ само докладитѣ на комисията за прошенията.

Въ извънредни случаи Нар. Събрание може да рѣши, за да не се печатжтъ докладитѣ на комисиигѣ. (Приема се).

Чл. 15.

Засѣданията на Н. Събрание ставатъ при отворени врата. Председателтъ, министръ, комисаръ, а сжщо и представители на брой не по-малко отъ трима, можжтъ да предложжтъ да не се пущатъ въ засѣданието външни лица. Такова предложение се разглѣдва при затворени врата и се рѣшава отъ присѣдствующитѣ по вишегласие.

Шивачовъ: Понеже всичкитѣ въпроси, които се разгледватъ въ Н. Събрание, рѣшаватъ се по вишегласие, то нѣма нужда тукъ да се прибавя. Членъ 100 отъ конституцията опредѣля това.

Сукнаровъ: Тукъ може или да се напомни 100 чл. отъ конституцията, или пакъ да се остави прибавката на комисията, защото и въ конституцията е така казано.

Шивачовъ: По-нататѣкъ има 21 чл., за който не се съмнѣвамъ, че ще се приеме, дѣто се казва, че всичкитѣ въпроси се рѣшаватъ по вишегласие.

Председателъ: Полагамъ члена на вишегласие така както го прочете г. докладчика на комисията. Който е за приеманieto на члена тѣй както се прочете, да си дигне ржката. (Болшинство). Слѣдователно приема се.

Докл. Цачевъ (чете):

Чл. 16.

«Въ салата на засѣданията сѣдатъ само представителитѣ, а публиката се помѣщава въ означени за нея мѣста. Никой не може да влиза въ салата на Нар. Събрание съ оружие».

Анневъ: Тукъ трѣбва да се приложи: съгласно чл. 102 отъ конституцията.

Председателъ: Моля онѣзи представители, които сж за приеманieto на члена така, както се прочете, да си дигнатъ ржката. (Болшинство). (Приема се).

Сега полагамъ на гласоподавание добавката отъ г-на Аннева. Който я приема да си дигне ржката. (Болшинство). (Приема се).

Г. Геровъ: За 5 минути отпущъ.

Председателъ: Давамъ за 10 минути отпущъ.

(Послѣ отпущъ).

Председателъ: Преди да пристѣпимъ къмъ дневний редъ, ще предложа на Н. Събрание, да избере една проше-тарна комисия, както я бѣхме нарекли въ миналата сессия, защото сж постѣпили вече нѣколко прошения и не имъ се дава никакво движение, понеже нѣма комисии. Както знаете миналата година тя се състоеше отъ 5 лица, то азъ съмъ на мнѣние да се приеме и тазъ година тоже да се състои отъ 5 лица.

Шивачовъ: И азъ щѣхъ да кажа, че има много прошения, които стоятъ така. Ако иска Нар. Събрание, да избере комисията по явно гласоподавание, азъ предлагамъ...

Председателъ: Лица недѣйте предлага: Н. Събрание ще рѣши, какъ да ги избере по явно или по тайно гласоподавание.

Анневъ: Освѣнъ това азъ предлагамъ, разискванието на останалата частъ отъ правилника да остане за утрѣ, защото комисията за конвенциитѣ трѣбва да отиде да работи.

Председателъ: Какъ обича Нар. Събрание да избере проше-тарната комисия: по явно ли, или по тайно гласо-

подаване? Който иска да се избере по явно гласоподаване, да си дигне ръката. (Болшинство дига).

Шивачовъ: Азъ предлагамъ: Костаки Анкова (Приема се), Бошнякова (Приема се), Д. Селвели (Приема се), Д. Попповъ (Приема се) и Тефигъ Бей (Приема се).

Председателъ: Н. Събрание одобрява за членове на прошетарпата комисия слѣдующитѣ лица: Анковъ, Бошняковъ, Селвели, Попповъ и Тефигъ Бей.

Желае ли Н. Събрание да се продължаватъ разискванията по правилника? (Не желае). Който желае да си дигне ръката. (Л. Дуковъ дига). Слѣдователно, Н. Събрание рѣшава, че днесъ разискванията по правилника за вътрѣшния редъ на Събранието нѣма да се продължаватъ.

Г-да представители! Споредъ 2 чл. отъ правилника редовнитѣ засѣдания ставатъ въ вторникъ, четвъртъкъ и сѣбота, така щото нѣма съмнение, че утрѣ ще нмае засѣданье и то по 1 часъ съгласно съ правилника. (Прието).

На дневенъ редъ ще имаме продължение на разискванията по правилника.

Д-ръ Цачевъ: Моля, да се запише на дневенъ редъ за идущето засѣдание, че имамъ да привлека вниманието на г-да Министритѣ върху нѣкой въпроси твърдѣ интересни за страната.

Геровъ: Когато се опредѣлява нѣщо за дневенъ редъ, трѣбва да се каже, какво е.

Председателъ: Такива въпроси може да ставатъ, но азъ би молилъ г-на Цачева да опредѣли по-добрѣ, какво ще пита, защото има много въпроси, които интересуватъ гражданитѣ. Освѣнъ туй би молилъ г-на Цачева, да почака да се свърши правилника, и тогавъ Н. Събрание ще пристъпи къмъ редовнитѣ си работи.

Цачевъ: То е извѣстно, че до дѣто не се исчерпи дневния редъ не може да се пристъпи къмъ друго. Но азъ моля да се запише, че слѣдъ исчерпването на дневния редъ ще привлече вниманието на г-да Министритѣ за такова.

Шивачовъ: Азъ мисля, че въ Н. Събрание ставатъ предложение, запитвания прошения и пр., така щото г-нъ Цачевъ трѣбва да опредѣли, върху какво ще обърне вниманието на г-да Министритѣ; а така общо говорение по интересни предмети у насъ нѣма. Когато се правятъ запитвания развива се въпроса, показватъ се послѣдствията и така нататѣкъ. (Гласове: исчерпано е!)

Председателъ: Обявлявамъ за дневния редъ въ идущето засѣдание разисквания по правилника за вътрѣшния редъ на Събранието. Днешното засѣдание обявявамъ за закрито.

(Конецъ въ 5 ч. и 15 минути).

Председателъ: **Д. Грековъ.**

Секретари: { **Н. Шивачовъ.**
И. Ц. Щърбановъ.

Подпредседатели: { **Иванъ Симеоновъ.**
Ат. Минчовъ.

Директоръ на Стенографическото Бюро: **А. Безеншекъ.**